

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 142/2021
23.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Снежана Станић, адвокат из ..., против туженог „Olimpias Knitting Serbia” ДОО Ниш, коју заступа пуномоћник Драган Јовановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа и исплате, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2713/2020 од 22.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиље, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2713/2020 од 22.10.2020. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1788/19 од 31.07.2020. године одбијен је тужбени захтев тужиље да се поништи као незаконито решење о отказу уговора од 09.08.2019. године, као неоснован. Одбијен је тужбени захтев тужиље да се обавезе тужени да је врати на рад и призна јој сва права. Одбијен је тужбени захтев тужиље да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2019. годину исплати износ од 3.603,86 динара, са законском затезном каматом од 27.08.2019. године. У ставу четвртном обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу у ставу првом изреке одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 1788/19 од 31.07.2020. године. У ставу другом одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода у складу са одредбом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд налази да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужиље не указује се на друге битне повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеним чињеницама, тужила је била запослена код туженог по основу уговора о раду од 22.02.2019. године. Уговор је закључен на одређено време у трајању од 12 месеци, са уговореним пробним радом у трајању од шест месеци. Анексом уговора од 25.04.2019. године измењен је само члан 1. уговора о раду, тако што је радни однос тужиље прерастао у радни однос на неодређено време, а у осталом делу уговор о раду је остао непромењен и све његове одредбе на правној снази. Тужиљи је решењем о отказу уговора о раду од 09.08.2018. године отказан уговор о раду, закључно са 16.08.2019. године. У образложењу је наведено да тужила за време пробног рада није показала одговарајуће радне и стручне способности. У извештају о раду, сачињеном од стране непосредно надређеног тужиљи, утврђено је да тужила није посветила довољно пажње раду за означено радно место и да није показала потребне радне и стручне способности, те да ни након свих сугестија и савета није побољшала рад ни у квантитавином ни у квалитативном смислу. У току поступка је утврђено да тужила није искористила два дана годишњег одмора. Износ који тужиљи припада по том основу, тужени је исплатио у току трајања овог парничног поступка.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужиље да се предметно решење о отказу уговора о раду поништи као незаконито и тужила врати на рад, првостепени суд је одбио тужбени захтев наставши да је тужиљи законито отказан уговор о раду. Првостепени суд налази да у случају отказивања уговора о раду пре истека пробног периода, послодавац није дужан да да образложење разлога за отказивање пробног рада, нити да испоштује процедуру давања отказа у складу са одредбом члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду. Одбијен је и захтев тужиље за накнаду штете по основу два неискоришћена дана годишњег одмора, уз образложење да је ово потраживање исплаћено тужиљи па је исто престало да постоји.

Другостепени суд потврђује првостепену пресуду као правилну. Образлаже да је тужени у побијаном решењу о отказу уговора о раду навео јасне разлоге због којих налази да тужила на пробном раду није задовољила захтеве посла и да су њене радне способности биле предмет оцене од стране непосредног руководиоца, па је отказ уговора о раду учињен у свему на законит начин. Другостепени суд налази да није постојала обавеза послодавца да поступи на начин предвиђен одредбом члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, приликом отказивања уговора о раду са пробним периодом. Како је тужиљи исплаћен износ од 3.603,86 динара по основу два неискоришћена дана годишњег одмора, другостепени суд сматра да је правилно одбијен тужбени захтев тужиље и у том делу.

Према становишту Врховног касационог суда, правилно је нижестепеним одлукама одбијен тужбени захтев тужиље за поништај решења о отказу уговора о раду.

У конкретном случају са тужиљом је уговорен пробни рад. Пробни рад се може уговорити и код радног односа на одређено и на неодређено време. Анексом уговора о раду од 25.04.2019. године промењен је само чл. 1 уговора о раду на тај начин што је тужиља примљена у радни однос на неодређено време, а одредба о уговореном пробном раду у трајању од шест месеци је остала на снази. Послодавац, у складу са изричитом одредбом члана 36. став 2. Закона о раду, може да откаже уговор о раду пре истека времена за који је уговорен пробни рад. Послодавац је у том случају, у складу са ставом 3. исте одредбе, дужан да образложи решење о отказу и наведе разлоге због којих се запосленом отказује уговор о раду. Тужени је у конкретном случају тако и учинио. У решењу о отказу наведено је да тужиља није задовољила захтеве посла, као и разлози за такав закључак.

У ревизији тужиље оспорава се правилна примена материјалног права у побијаној другостепеној пресуди. Истиче се да није праћен рад тужиље за све време трајања пробног рада, нити су њене радне способности проверене од стране комисије и није јој остављен рок за поправку. У погледу накнаде штете по основу два неискоришћена дана годишњег одмора, тужиља истиче да је тужени извршио исплату у току трајања поступка, што судови нису имали у виду.

Врховни касациони суд налази да су неосновани изнети ревизијски наводи тужиље. Супротно наводу ревизије, радне способности тужиље у току трајања пробног рада биле су предмет оцене од стране њеног непосредног руководиоца. Утврђено је да тужиља није посвећивала довољно пажње раду и да није показала радне и стручне способности које се захтевају за то радно место. Не постоји прописана обавеза да се рад запосленог прати за све време трајања пробног рада. Такође, када се отказ даје у току трајања пробног рада, не постоји обавеза послодавца да запосленом остави рок за побољшање рада у складу са одредбом члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду. Наведено из разлога што је отказивање уговора о раду пре истека периода пробног рада посебан случај престанка радног односа, изричито регулисан одредбом члана 36. Закона о раду. У случају уговореног пробног рада, и послодавац и запослени могу отказати уговор о раду са отказним роком који не може бити краћи од пет радних дана (чл. 36 ст. 3). Уколико отказ учини послодавац, дужан је да у решењу о отказу образложи разлоге из којих произлази основ за отказивање уговора о раду. Како је у конкретном случају тужени послодавац и поступио на описани начин, следи да је тужиљи уговор о раду отказан на законит начин.

Без утицаја на правилност одлуке је ревизијски навод тужиље да јој је накнада за два неискоришћена дана годишњег одмора исплаћена након подношења тужбе, односно у току трајања поступка. Послодавац је у складу са одредбом члана 186. Закона о раду дужан да запосленом, најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа, исплати све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која је запослени остварио до дана престанка радног односа. Како је неспорна чињеница да је тужени послодавац исплатио тужиљи износ који јој следује по основу два неискоришћена дана годишњег одмора, у законом предвиђеном року, то је такво потраживање тужиље престало да постоји, у складу са одредбом члана 295. став 1. ЗОО.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд одбио је ревизију тужиље као неосновану, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић